

PATVIRTINTA
Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Pasaka“
direktoriaus 2022 m. spalio 17 d.
įsakymu Nr. V-196

**MARIJAMPOLĖS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „PASAKA“
DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ UGDYTINIUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ
LOPŠELYJE-DARŽELYJE IR UGDYTINIO TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ)
INFORMAVIMO APIE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMŲ SVEIKATOS SUTRIKIMĄ
TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Marijampolės vaikų lopšelis-darželis „Pasaka“ (toliau – Lopšelis-darželis) vadovaujasi Darbuotojų veiksmų ugdytiniui susirgus ar patyrus traumą Lopšelyje-darželyje ir ugdytinio tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo apie patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą tvarka (toliau – Tvarka), kuri reglamentuoja darbuotojų veiksmus ugdytiniui susirgus ar patyrus traumą Lopšelyje-darželyje.

2. Tvarkos tikslas – užtikrinti darbuotojų veiksmus ugdytiniui staiga susirgus ar patyrus traumą Lopšelyje-darželyje ir apie tai informuoti ugdytinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

3. Tvarroje naudojamos sąvokos ir apibrėžimai:

3.1. **Tėvai (globėjai, rūpintojai)** – vaiko atstovai pagal įstatymą, t. y. vaiko tėvai, vaiką įvaikinus, – įtėviai, nustačius globą ar rūpybą, – globėjai ar rūpintojai, įstatymų nustatytais atvejais – valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija.

3.2. **Lopšelio-darželio darbuotojas** – Lopšelyje-darželyje dirbantys ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai (toliau – IU ir PU mokytojas), meninio ugdymo mokytojas, administracijos bei kiti darbuotojai.

3.3. **Trauma** – audinių arba organų sužalojimas, sukeltas išorinio faktoriaus. Trauma pagal žalojančią faktorių būna mechaninė (pvz., sužeidimas autoavarijoje), terminė (pvz., nušalimas), cheminė (pvz., apsinuodijimas šarmais), elektros (sužalojimas elektros srove), psichinė (pvz., po sunkių išgyvenimų). Trauma gali būti uždara, kai nepažeidžiamas odos ir gleivinės vientisumas, ir atvira (žaizda).

3.4. **Ūmus sveikatos sutrikimas** – sveikatos būklės pablogėjimas, kuris pasireiškia karščiavimu, dusuliu, skausmu, viduriavimu, vėmimu, neaiškios kilmės bėrimais ar kitais požymiais.

4. Tvarka parengta vadovaujantis:

4.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ĮSAK-2680 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

4.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl profesijų, darbų ir veiklos sričių darbuotojų bei transporto priemonių vairuotojų, buvusių kartu su nukentėjusiais ar ligoniais nelaimingų atsitikimų ar ūmaus gyvybei pavojingo susirgimo vietose

ir privalančių suteikti jiems pirmąją pagalbą, sąrašo patvirtinimo, taip pat įstatymų nustatytų kitų asmenų kompetencijos šiais klausimais nustatymo“.

4.4. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro ir MB „Audito projektai“ parengtomis metodinėmis rekomendacijomis „Sveikatos priežiūrą mokyklose vykdančių visuomenės sveikatos specialistų funkcijų, vykdomų pagal visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašą, metodinės rekomendacijos“ (2020).

4.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 278 „Dėl Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, dėl kurių ligoniai, asmenys, įtariami, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, asmenys, turėję sąlytį, ar šių ligų sukėlėjų nešiotojai turi būti hospitalizuojami, izoliuojami, tiriami ir (ar) gydomi privalomai, sąrašo patvirtinimo“.

4.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4.7. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

4.8. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113 „Dėl Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“.

II SKYRIUS

DARBUOTOJŲ VEIKSMAI UGDYTINIUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ LOPŠELYJE-DARŽELYJE

5. Ugdytiniui susirgus Lopšelyje-darželyje:

5.1. IU ar PU mokytojas arba meninio ugdymo mokytojas, kurio ugdomosios veiklos metu ugdytiniui pasireiškė ūmaus sveikatos būklės sutrikimo požymiai, nedelsdamas tokį ugdytinį palydi iki sveikatos priežiūros kabineto visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, (toliau – VSS) konsultacijai arba, jei jis dėl sveikatos būklės negali eiti, informuoja VSS atvykti į grupę ar kitą patalpą, kurioje yra sergantysis. Jei VSS Lopšelyje-darželyje nėra, ugdytinio sveikatos būklę įvertina jo grupės IU ar PU mokytojas.

5.2. Sveikatos būklės įvertinimo metu vertinama, ar ugdytinis gali toliau dalyvauti ugdomojoje veikloje.

5.3. Įvertinus, kad ugdytinis negali toliau dalyvauti ugdomojoje veikloje, sveikatos būklės įvertinimą atlikęs VSS, jam nesant Lopšelyje-darželyje, IU ar PU mokytojas, kurio grupę lanko šis ugdytinis, informuoja jo tėvus (globėjus, rūpintojus) telefonu apie sveikatos būklę, taip pat:

5.3.1. kviečia atvykti pasiimti ugdytinį;

5.3.2. rekomenduoja, esant poreikiui, susisiekti su ugdytinio gydytoju diagnozės nustatymui ir gydymo paskyrimui;

5.3.3. informuoja, kad į Lopšelių-darželių ugdytinis gali sugrįžti tik visiškai pasveikęs.

5.4. VSS, jam nesant Lopšelyje-darželyje, IU ar PU mokytojas, atlikęs ugdytinio sveikatos būklės įvertinimą ir nustatęs, kad jis negali toliau dalyvauti ugdomojoje veikloje, papildomai apie tai informuoja Lopšelių-darželių direktorių ar jo įgaliotą atstovą.

5.5. Ugdytiniui suteikiama galimybė laukti tėvų (globėjų, rūpintojų) sveikatos priežiūros kabinete ar grupės patalpoje su jo grupės IU ar PU mokytojo ar kito specialisto priežiūra. Griežtai draudžiama likusius grupės ugdytinius palikti be priežiūros.

5.6. Jei kyla įtarimų, kad ugdytinis serga pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga, jis atskiriamas nuo kitų ugdytinių atskiroje patalpoje ir stebimas iki atvyks tėvai (globėjai, rūpintojai). Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, dėl kurių ligoniai, asmenys, įtariamai, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, asmenys, turėję sąlytį, ar šių ligų sukėlėjų nešiotojai turi būti hospitalizuojami, izoliuojami, tiriami ir (ar) gydomi privalomai, sąrašas patvirtintas šios Tvarkos 4.5 papunktyje nurodytame teisės akte.

5.7. Esant būtinybei, teikiama pirmoji pagalba pagal Lopšelyje-darželyje patvirtintą Pirmosios pagalbos organizavimo tvarką.

5.8. Jei reikia skubiosios medicinos pagalbos, teikiantis pirmąją pagalbą darbuotojas, nurodytas Tvarkos 6.1 papunktyje, arba įvykio vietoje esantys kiti darbuotojai nedelsdami kviečia greitąją medicinos pagalbą (toliau – GMP) telefonu 112.

5.9. Jei GMP ugdytinį veža į asmens sveikatos priežiūros įstaigą (toliau – ASPĮ), apie tai telefonu informuojami ugdytinio tėvai (globėjai, rūpintojai), Lopšelio-darželio direktorius ar jo įgaliotas atstovas.

5.10. Gavus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro informaciją apie patvirtintą pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį ar protrūkį, nedelsiant Lopšelio-darželio direktorius ar jo įgaliotas atstovas organizuoja patalpų valymą, vėdinimą, dezinfekciją ir kitus specialistų, vykdančių užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę, nurodymus.

6. Ugdytiniui patyrus traumą Lopšelyje-darželyje:

6.1. Esant būtinybei, ugdytinis paguldomas jo buvimo vietoje, skubiai kviečiamas VSS. Jei VSS tuo metu nėra, pirmąją pagalbą teikia arčiausiai esantis Lopšelio-darželio darbuotojas, privalantis suteikti pirmąją pagalbą. Lopšelyje-darželyje pirmąją pagalbą privalo suteikti VSS, IU ir PU mokytojai, meninio ugdymo mokytojas, mokytojų padėjėjai, laisvieji mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir kiti darbuotojai, atsakingi už pirmosios pagalbos suteikimą, kai ši atsakomybė nustatyta jų pareigybės aprašymuose, vadovaujantis Tvarkos 4.2 ir 4.3 papunkčiuose nurodytais teisės aktais.

6.2. Pirmoji pagalba teikiama pagal Lopšelyje-darželyje patvirtintą Pirmosios pagalbos organizavimo tvarką.

6.3. Jei reikia skubiosios medicinos pagalbos, teikiantis pirmąją pagalbą darbuotojas arba įvykio vietoje esantys kiti darbuotojai nedelsdami kviečia GMP telefonu 112.

6.4. Jei dėl patirtos traumos ugdytinis negali toliau dalyvauti ugdomojoje veikloje ir (ar) vežamas į ASPĮ, apie įvykį telefonu informuojami ugdytinio tėvai (globėjai, rūpintojai), Lopšelio-darželio direktorius ar jo įgaliotas atstovas.

6.5. Atliekamas traumos, prilyginamos nelaimingam atsitikimui, ištyrimas pagal teisės aktus, reglamentuojančius nelaimingų atsitikimų ištyrimą.

7. Jeigu GMP susirgusį ar patyrusį traumą ugdytinį veža į ASPĮ dar neatvykus tėvams (globėjams, rūpintojams), jį lydi Lopšelio-darželio direktoriaus ar jo įgalioto atstovo paskirtas darbuotojas ir lieka su nukentėjusiuoju, kol į ASPĮ atvyks tėvai (globėjai, rūpintojai) arba jų įgaliotas asmuo.

8. Apie kiekvieną atvejį, kada ugdytinis negali tęsti ugdymo proceso, situaciją vertinantis VSS, jam nesant Lopšelyje-darželyje, IU ar PU mokytojas, kurio grupę lanko šis ugdytinis, sprendžia individualiai. Orientaciniai atvejai:

8.1. ugdytiniui nustačius pavojingų ar ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų ar kitų ūmių sveikatos sutrikimų požymius (karščiuoja, dūsta, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, turi nežinomos kilmės bėrimo elementų ir kt.), traumų atvejais;

8.2. ugdytinio liga riboja jo dalyvavimą ugdomojoje veikloje;

8.3. ugdytinio būklė reikalauja didesnės darbuotojų kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų ugdytinių interesų;

8.4. ugdytinio liga kelia pavojų kitų ugdytinių ir darbuotojų sveikatai.

9. Lopšelio-darželio Mokinių registre ir Mokinio asmens byloje turi būti nurodyti tėvų (globėjų, rūpintojų) ir (ar) jų raštiškai įgaliotų atstovų kontaktiniai duomenys. Už nuolatinį savo grupės ugdytinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir (ar) jų raštiškai įgaliotų atstovų kontaktinių duomenų papildymą, atvykus naujam ugdytiniui, arba pasikeitus tėvų (globėjų, rūpintojų) ar jų raštiškai įgaliotų atstovų kontaktiniams duomenims, atsakingi tos grupės IU ar PU mokytojai.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Už sklandų veiksmų atlikimą ugdytiniui susirgus ar patyrus traumą Lopšelyje-darželyje, atsako visi Tvarkoje nurodyti darbuotojai ir jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

11. Darbuotojai, dalyvaujantys šios Tvarkos įgyvendinime, privalo užtikrinti ugdytinio asmens ir sveikatos duomenų konfidencialumą, naudoti šiuos duomenis tiek, kiek reikalinga ugdytinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant jo teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, privalo neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų susipažinti su šiais duomenimis nė vienam asmeniui, kuris neturi teisės jais naudotis, ir saugoti konfidencialumą perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams.
